

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.8

Алексєєв І.С.

Хмельницький університет управління та права

НАГЛЯДОВА ПРОБАЦІЯ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

Статтю присвячено визначенню сутності, змісту та основних аспектів інституту наглядової пробації в системі кримінальної юстиції. Розкрито особливості її нормативно-правового забезпечення, охарактеризовано основні засади практичної реалізації відповідних заходів. Детерміновано ідентифікуючі ознаки національної моделі наглядової пробації. Окреслено основні проблемні аспекти у механізмах реалізації положень нормативно-правових актів з проблеми дослідження. Запропоновано шляхи вирішення зазначених проблемних аспектів.

Ключові слова: наглядова пробація, кримінальна юстиція, заходи соціально-психологічного впливу, засуджений, покарання.

Постановка проблеми. Демократизація суспільства передбачає впровадження нових стандартів соціально-економічного управління у всі сфери громадського життя. Сутність таких якісних змін полягає в досягненні максимальної ефективності від використання кожним громадянином власного потенціалу на потреби суспільства та держави. Виходячи з цієї позиції, такий специфічний інститут як кримінальне покарання також потребує змін самого формату практичної реалізації. Однак сучасна система виконання покарань тривалий час перебувала під впливом ще радянської тоталітарної моделі, в якій кримінальні елементи фактично вилучалися із суспільства та обмежувалися поверненням у нього. Відтак постала необхідність запровадження системи пробації, яка б дала змогу значно підвищити ефективність реалізації превентивної та виховної функцій кримінального покарання. Вбачається, що ефективна система заходів пробації і особливо наглядової пробації стане запорукою оптимізації кримінальної юстиції і важливим елементом у процесі боротьби із злочинністю та запобігання її прояву.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий інтерес до проблеми наглядової пробації останнім часом істотно зростає, однак систем-

них досліджень ще не з'явилося. Проте становлять інтерес праці таких дослідників, як: О.В. Беца, О.І. Богатирьова, В.М. Кривцова, Т.В. Кушнірова, І.С. Яковець, Д.В. Ягунова, О.Б. Янчук та ін. Наявний доробок вітчизняної наукової школи розкриває цю проблематику лише фрагментарно.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз проблемних питань правового регулювання та правозастосування під час реалізації заходів системи наглядової пробації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система виконання покарань потребує об'єктивного перегляду як самих підходів до вирішення проблеми покарання за кримінальні злочини, так і механізмів забезпечення реалізації системою виконання покарань функцій кримінальної відповідальності. Натепер важливим завданням є формування суспільства зі сталою тенденцією до зменшення рівня злочинності та зменшення проявів девіантної поведінки. У цьому процесі провідна роль відводиться заходам наглядової пробації.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про пробацію» «пробація – це система наглядових та соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та згідно із законом до засуджених, виконання певних видів кримінальних

покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого» [10]. Тобто можна побачити, що основний акцент у законодавчому трактуванні пробації (за вітчизняним законодавством) робиться на нагляді та соціальному вихованні осіб злочинців.

При цьому відповідно до ст. 10 Закону України «Про пробацію» одним із видів пробації є наглядова пробація, тобто «здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо засуджених до покарань у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певним видом діяльності; громадських робіт; виправних робіт, осіб, яким покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено громадськими чи виправними роботами, осіб, звільнених від відбування покарання із випробуванням, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, а також направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів» [10]. Таке трактування засвідчує, що інститут наглядової пробації передбачає специфічну діяльність держави через систему органів пробації, метою якої є аналіз стану перевиховання та виправлення особи злочинця у разі засудження його до окремих видів покарання, які передбачають можливість для більш ефективної ресоціалізації такої особи.

Аналіз норм, викладених у ч. 1 ст. 10 Закону України «Про пробацію», дає змогу зробити одразу декілька важливих висновків стосовно регламентації національної системи пробації.

По-перше, слід звернути увагу на перелік осіб, щодо яких застосовується наглядова пробація. Якщо проаналізувати положення ч. 1 ст. 10 зазначеного Закону, то такими особами можна визначити категорії:

- особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт;

- особи, яким покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено громадськими чи виправними роботами;

- особи, звільнені від відбування покарання з випробуванням;

- вагітні жінки і жінки, які мають дітей віком до трьох років та звільнені від відбування покарання;

- особи, засуджені до обмеження волі, які направляються для відбування покарання до виправних центрів.

Щодо наведених категорій осіб, до яких може застосовуватися наглядова пробація, питання не виникають, оскільки такі види кримінальних покарань цілком виправдовують необхідність та, головне, можливість застосування наглядової пробації. І громадські, і виправні роботи та позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певним видом діяльності означають покладання обов'язку на осіб злочинців сумлінно виконувати приписи суду без додаткового контролю з боку органів державної влади. Однак наглядова пробація передбачає існування системи заходів нагляду, тобто не вибіркового контролю, а фактично повсякчасного або випадкового моніторингу поведінки осіб злочинців у час, який не погоджується з останніми. Система заходів наглядової пробації та повноваження органів пробації і їхніх посадових осіб, окрім аналізованого Закону України «Про пробацію», міститься в Кримінально-виконавчому кодексі України (табл. 1).

Фактично система кримінальної юстиції доповнюється новими інструментами роботи із засудженими, що дасть змогу зосередити увагу на кожному конкретному злочинці, а також надає заходам пробації індивідуального характеру. Такі речі, як методика оцінки ризиків скоєння повторних злочинів, система визначення потреб засудженого, індивідуальний план ресоціалізації та соціальної адаптації, а також самі пробаційні програми розроблятимуться в кожному конкретному випадку в такий спосіб, щоб максимально ідентифікувати та індивідуалізувати механізми і способи реалізації кримінального покарання.

З приводу вищенаведеного слід наголосити, що суб'єктний склад осіб, до яких можливе застосування наглядових та соціально-виховних заходів, не виправдано обмежений. Зокрема, закон не передбачає застосування наглядової пробації щодо осіб, умовно-дostroково звільнених від відбування покарання. Проте законодавча можливість застосування подібних заходів, безумовно, була б важливим засобом виправлення і ресоціалізації засуджених. Таким чином, статтю 6 Закону України «Про пробацію» слід доповнити новими положеннями, додатково передбачивши, що завданнями пробації є реалізація пробаційних програм стосовно осіб, умовно-дostroково звільнених від відбування покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також контроль за виконанням особами, умовно-дostroково звільненими від відбування покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, обов'язків, покладених на них

судом. Аналогічні за змістом зміни мають бути також внесені до положень Закону, що визначають зміст термінів «пробаційна програма», «суб'єкти пробації», «наглядова пробація», перелік підстав для застосування пробації та суб'єктів пробації. Окрім того, безпосередньо в Кримінально-виконавчому кодексі України необхідно передбачити порядок здійснення нагляду за особами, умовно-дostroково звільненими від відбування покарання. Зокрема, уповноважений орган з питань пробації має вести облік таких осіб, реалізовувати стосовно них пробаційні програми, проводити соціально-виховну роботу з цими особами, реалізовувати інші заходи, спрямовані на закріплення результатів виправлення осіб, умовно-дostroково звільнених від відбування покарання, та запобігання скоєнню ними нових кримінальних правопорушень, а також організовувати першочергові заходи з виявлення осіб, умовно-дostroково звільнених від відбування покарання, місцезнаходження яких невідоме.

По-друге, законодавець під наглядовою пробацією розуміє наглядові та соціально-виховні заходи щодо окремих категорій засуджених осіб, не конкретизуючи при цьому, які саме заходи, окрім одного – «направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів». [10]. Тобто стає незрозумілим, чи належить направлення до виховних центрів заходом пробації, чи це окремий новий вид кримінального покарання у формі пом'якшеного покарання, яким замінюється обмеження волі. Законодавець у

ч. 2-3 ст. 10 Закону України «Про пробацію» зазначає, що Порядок здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими затверджується центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері пробації. Орган пробації під час наглядової пробації реалізовує пробаційні програми стосовно осіб, звільнених від відбування покарання із випробуванням [10]. На нашу думку, цілком логічно було б визначити направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарань до виправних центрів як способу реалізації кримінальної відповідальності у вигляді обмеження волі, не акцентуючи увагу та не виділяючи цей захід окремо. Річ у тім, що суть самого виду наглядової пробації передбачає здійснення системи наглядових заходів, тобто заходів за місцем проживання засуджених з метою визначення стану виконання ними обов'язків, покладених судом.

Якщо йдеться про направлення засуджених осіб до виправних центрів, то стає незрозумілим, чим цей вид наглядової пробації відрізняється від пенітенціарної пробації. Цей недолік не є системним, однак, на нашу думку, потребує усунення, оскільки створюватиме певну неузгодженість в організації самого процесу наглядової пробації та реалізації органом пробації своїх функцій.

У цьому контексті слушною є позиція Д.В. Ягунова, який зазначає, що «важливою у процесі створення національної моделі пробації залишилася відповідь на запитання: чи є пробація покаранням, яке можна було б поставити в

Таблиця 1

Порядок реалізації заходів наглядової пробації

Статус особи, до якої застосовується наглядова пробація	Застосовувані заходи	Строки застосування
засуджений до покарання у вигляді заборони права обіймати певні посади або займатися певним видом діяльності	здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи	2–5 років (у разі основного покарання), 1–3 роки (у разі додаткового покарання)
засуджений до громадських робіт		60–240 годин і відбуваються не більш як чотири години на день, а для неповнолітніх – дві години на день, але не менше двадцяти п'яти годин на місяць
засуджений до виправних робіт		6 місяців – 2 роки
звільнена від відбування покарання вагітна жінка або жінка, яка має дітей віком до трьох років		у межах строку згідно із законом
звільнений від відбування покарання з випробуванням	здійснення нагляду, проведення соціально-виховної роботи, реалізація пробаційних програм	від 1 до 3 років; у межах строку згідно із законом
засуджений до обмеження волі	направлення для відбування покарання до виправних центрів	протягом 15 днів після проведення бесіди із засудженим

один ряд, наприклад, із громадськими роботами? Або, навпаки, чи можна сказати, що пробація – це лише інша назва традиційного покарання з випробуванням? Пробація – це метод роботи зі злочинцями, механізм, який поєднує елементи як девіантні, так і соціальні» [12, с. 150]. Ми вважаємо, що наглядова пробація – це специфічний спосіб державного впливу на процес покарання злочинців. Сама пробація не є заходом впливу, а способом визначення необхідності продовження міри кримінального примусу, а також способом визначення ефективності заходу кримінальної відповідальності. Сам по собі елемент підготовки звіту за результатами здійснення системи заходів пробації засвідчує на посиленому нагляді з боку держави за процесами ресоціалізації особи злочинця.

По-третє, передбачається, що на виконання ст. 10 Закону України «Про пробацію» законодавець зобов'язує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері пробації, яким фактично є Міністерство юстиції України в особі спеціального департаменту, розробити й прийняти Порядок здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими. Натомість Кабінет Міністрів України має розробити й прийняти Порядок розроблення та реалізації пробаційних програм. Такий порядок затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2017 № 24 «Про затвердження Порядку розроблення та реалізації пробаційних програм», відповідно до якої проекти пробаційних програм розробляються Міністерством юстиції України та мають містити завдання, функції, ознаки цільової групи, на яку спрямована така програма, інформацію про навички та знання яких може набути суб'єкт пробації за результатами проходження зазначеної програми, ресурси, необхідні для її реалізації, зміст заходів, а також порядок проходження пробаційної програми і оцінки результатів проходження [6]. Отже, пробаційна програма фактично є програмою ресоціалізації особи злочинця, щоправда, незрозумілим залишається характер такої програми: індивідуальний, колективний, загальний. Вбачається за доцільне запроваджувати не колективні чи індивідуальні, а саме групові програми пробації залежно від віку, статі, соціального статусу особи злочинця, характеру скоєного ним злочину, характеру його поведінки під час кримінального провадження тощо. У такий спосіб ефективність пробаційних програм буде найвищою та акцентованою на конкретних психотипах злочинців.

Важливим слід назвати і обов'язок Міністерства юстиції України надсилати проекти пробаційних програм для вивчення, надання зауважень і пропозицій до Міністерства соціальної політики України,

Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства молоді та спорту України, Національної поліції України, Академії Державної пенітенціарної служби, Національної академії педагогічних наук України, Національної академії медичних наук України [6]. Це істотно підвищить ефективність та утилітарність заходів, визначених у таких програмах, оскільки залучення до їх розроблення значної кількості вузькоспеціалізованих фахівців дасть змогу всебічно вивчити механізми та інструменти ресоціалізації, які міститимуться в таких програмах.

Проте слід звернути увагу на окремі проблеми практичної реалізації низки нормативно-правових актів у системі пробації, а саме

– наказу Міністерства юстиції України «Про затвердження порядку складання досудової доповіді» від 27.01.2017 № 200/5 [7];

– наказу Міністерства юстиції України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» від 28.03.2012 № 478/5/180/375/212/258 [9];

– наказу Міністерства юстиції України «Про затвердження Типового положення про уповноважений орган з питань пробації та Типового положення про сектор ювенальної пробації» від 18.08.2017 № 2649/5 [8].

Впровадження зазначених вище нормативно-правових актів покликано оптимізувати систему виконання покарань та, власне, реалізувати державну політику в сфері запровадження інституту пробації в кримінальну юстицію. Натомість прийняття відповідного Закону України, а також нормативно-правових актів на його реалізацію є лише одним із кроків на шляху до поширення заходів пробації. Тому нині існує достатня кількість недоліків, які, на нашу думку, необхідно усунути для ефективного розвитку системи, зокрема, наглядової пробації.

По-перше, йдеться про підпорядкування органу пробації Державній кримінально-виконавчій службі України. Не зважаючи на те, що ця служба перебуває у системі органів кримінальної юстиції, однак, саме на зміну усталених та неефективних підходів у її роботі і спрямована служба пробації як така. Відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 18.08.2017 № 2649/5 «уповноважений орган з

питань пробації є органом виконання покарань, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, та пробації. Орган пробації безпосередньо підпорядковується міжрегіональному управлінню з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України та є відокремленим підрозділом без права юридичної особи» [8]. Проаналізувавши положення закону та підзаконних актів, а також структуру Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – ДКВС України), можна побачити, що Департамент пробації підпорядковується ДКВС України, але існування окремого наказу Міністерства юстиції України замість положення про департамент наділяє Департамент пробації окремим статусом.

Такий статус, з одного боку, справді покликаний розширити можливості суб'єктам пробації для реалізації пробаційних програм та інших заходів пробації. Однак з іншого, може ускладнити діяльність ДКВС України, спрямовану на виконання основної функції – виконання покарання. Розширення повноважень саме Департаменту пробації відповідає загальній державній політиці в сфері кримінальних покарань у напрямі зміни наявної системи та заміни її системою, заснованою на демократичних засадах.

По-друге, важливим елементом системи наглядової пробації є розроблення та практичне впровадження пробаційних програм. Однак натепер ефективність такого механізму вкрай низька. Відсутність статистичної інформації стосовно кількості наявних та розроблюваних програм пробації, а також методичних рекомендацій щодо їх розроблення ставить за необхідне вирішити питання оптимізації науково-методологічного забезпечення Департаменту пробації Міністерства юстиції України. Наприклад, щодо досудових доповідей, то протягом 2017 року, за даними Департаменту пробації, їх було складено понад 18 тисяч, причому майже у 90% випадків позиція суб'єкта пробації збігалася із думкою суддів щодо застосування альтернативних видів покарань. Стосовно пробаційних програм таких даних наразі немає, з одного боку, й через те, що тривалість пробаційних програм у часі є значною, а оцінити їх ефективність можна лише після їх завершення.

Так, очевидно є необхідність інтенсифікації процесу розроблення пробаційних програм і налагодження механізму залучення фахівців з інших міністерств і відомств. Важливим, на нашу думку, є створення певних узагальнених методичних рекомендацій щодо реалізації пробаційних програм, а також інструкцій для персоналу пробації.

Окрему увагу щодо питання ефективності і дієвості інструментів наглядової пробації слід звернути на положення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених», яким закріплюються конкретні наглядові функції за службовими особами органів пробації в процесі реалізації покарань. Так, наприклад, вказаний Закон прямо передбачає доповнення Кримінально-виконавчого кодексу України окремою статтею – повноваження уповноваженого органу з питань пробації [5].

Отже, нині існує потреба прискорення процедури погодження основних ключових аспектів реалізації державної політики в сфері пробації і, зокрема, наглядової пробації, а також оптимізації системи нормативно-правових актів, враховуючи потребу практичного застосування програм пробації та створення модельних центрів пробації.

Висновки. Підсумовуючи, слід зауважити, що національна модель пробації і, зокрема, наглядової пробації, лише починає формуватися та розвиватися, що, з одного боку, не дає змогу повною мірою стверджувати про її ефективність чи неефективність, з іншого, розкриває основні проблемні аспекти реалізації, які потребують усунення.

Загалом, наглядова пробація визначається як система заходів соціально-психологічного впливу за певними категоріями осіб злочинців залежно від виду покарання, статі та віку. Наглядова пробація застосовується в обов'язковому порядку до певної категорії осіб, але нами пропонується запровадити також обов'язкову наглядову пробацію стосовно осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання.

Сутність заходів наглядової пробації зводиться до того, що, по-перше, персонал органу пробації набуває певного статусу учасника кримінально-процесуальних відносин; по-друге, підвищується ступінь індивідуалізації наглядових заходів з боку держави. Розроблення індивідуальних програм ресоціалізації, програм пробації та сам індивідуальний підхід персоналу органу пробації до процесу нагляду за конкретними особами, засудженими до кримінальної відповідальності, покликаний підвищити ефективність соціально-психологічного впливу на таких осіб. Мета цього впливу уособлюється у можливості прискореної адаптації особи злочинця, підвищення утилітарності виховної та превентивної функцій кримінального покарання, долучення громадянського суспільства до процесу наглядової пробації.

Список літератури:

1. Кальмтоут А., Робертс Д., Віндінг С. Пробація та служби пробації в країнах-кандидатах у члени ЄС. Київ: Атіка, 2005. 388 с.
2. Беца О.В., Кушнірова Т.В. Постпенітенціарний патронаж (Соціальна адаптація осіб, які відбули кримінальні покарання). Київ: ТОВ «МП Леся», 2014. 259 с.
3. Богатирьова О.І. Теоретико-прикладні засади впровадження пробації: монографія. Київ, 2013. 368 с.
4. Ведення випадку в роботі з засудженими фахівців служби пробації. Методичні рекомендації / упорядники: І.С. Яковець, А.В. Волік, О.Б. Янчук. Київ: МБФ «Міжнародний альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 134 с.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених: Закон України від 07.09.2016 № 1492-VIII. / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1492-19> (дата звернення: 08.05.2018).
6. Про затвердження Порядку розроблення та реалізації пробаційних програм: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 24. / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/24-2017-%D0%BF/paran9#n9> (дата звернення: 08.05.2018).
7. Про затвердження порядку складання досудової доповіді: Наказ Міністерства юстиції України від 27.01.2017 № 200/5. // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-17> (дата звернення: 08.05.2018).
8. Про затвердження Типового положення про уповноважений орган з питань пробації та Типового положення про сектор ювенальної пробації: Наказ Міністерства юстиції України від 18.08.2017 № 2649/5. / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/tu/z1030-17> (дата звернення: 08.05.2018).
9. Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 28.03.2012 № 478/5/180/375/212/258. / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0487-12> (дата звернення: 10.05.2018).
10. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 № 160-VIII. / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/160-19> (дата звернення: 08.05.2018).
11. Ягунов Д.В. Пробація: трансформація концептуальних засад та перспективи створення національної моделі в Україні. Актуальні проблеми європейської інтеграції: Збірник статей з питань європейської інтеграції та права / за ред. В.М. Кривцової та Д.В. Ягунова. Одеса: Фенікс, 2008. 456 с.
12. Ягунов Д.В. Що стоїть на заваді створення служби пробації в Україні? (до питання про створення національної моделі пробації). Актуальні проблеми європейської інтеграції. Збірник статей з питань європейської інтеграції та права / за ред. В.М. Кривцової та Д.В. Ягунова. Одеса: Фенікс, 2011. 178 с.

НАДЗОРНАЯ ПРОБАЦИЯ: ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И ПРАВОПРИМЕНЕНИЯ

Статья посвящена определению сущности, содержания и основных аспектов института надзорной пробации в системе уголовной юстиции. Раскрыты особенности ее нормативно-правового обеспечения, охарактеризованы основные принципы практической реализации соответствующих мероприятий. Детерминированы идентифицирующие признаки национальной модели надзорной пробации. Определены основные проблемные аспекты в механизмах реализации положений нормативно-правовых актов по проблеме исследования. Предложены пути решения обозначенных проблемных аспектов.

Ключевые слова: надзорная пробация, уголовная юстиция, меры социально-психологического воздействия, осужденный, наказание.

THE SUPERVISORY PROBATION: PROBLEMATIC ISSUES OF LEGAL REGULATION AND ENFORCEMENT

The article is devoted to the definition of essence, content and main aspects of the institution of supervisory probation in the system of criminal justice. The peculiarities of its normative and legal support are revealed, the main principles of practical realization of the corresponding measures are described. Identifying features of the national model of supervisory probation are determined. The main problematic aspects in the mechanisms for implementing the provisions of normative legal acts on the research problem are determined. The ways of solving the indicated problem aspects are suggested.

Key words: supervisory probation, criminal justice, measures of socio-psychological influence, convict, punishment.